

Editöre Mektup**Robin Williams: Bir Özkıyımın Ardından**Aynil Yenel ¹

1. Park 15 Muayenehaneleri, Kadıköy, İstanbul

ÖZET

“Kimi kez yaşamak için, intihar etmekten daha çok cesaret gerekiyor” Albert Camus

Filmlerinde ve özel yaşamından basına verdiği karelerde, komik ve neşeli bir insan imajı çizen aktör Robin Williams'ın evinin yatak odasında kendisini, kemeri ile asarak öldürmesi ile ruh hastalıkları ve depresyon konusu kamuoyunda çok açık bir biçimde tartışılmaya başlandı. Ünlü aktörün neredeyse 40 yıl boğuştuğu depresyon ve madde bağımlılığı sorununun, onun kendini öldürmesi ile sonlanması detaylı irdelendi.

ABSTRACT

“Sometimes it takes more courage to live, than to commit suicide” Albert Camus

Robin Williams, a man who creates the image of a happy and funny man through his movies and his photos that given to the press, killing himself with his belt in his own bedroom brought depression and mental disorders to be discussed in public openly. The Depression and the drug addiction problems, that the famous actor had to deal for almost 40 years, leading him to kill himself are being examined with details.

Depresif Bozukluklar 21. yüzyılda topluma en çok maliyet getiren iki hastalıktan biridir ve insanı, kendi doğasına yabancı özkıyım (intihar) davranışına götüren nedenlerin de en başında gelir (1). Dünya Sağlık Örgütü 2011 yılı verilerine baktığımızda; ülkelere göre intihar oranları yıllık olarak 100 binde; Türkiye de 3.6 iken, bu oran en yüksek olarak Litvanyada 31.6, Japonyada 23.8, Rusya da 21.4, Amerika'da 12 düzeyindedir (2). American Psychiatric Association bu sayıları; “Amerika'da hergün 108 kişi intihar sonucu ölmektedir” şeklinde açıklamıştır. Bu oranlar sosyo-kültürel etkenler, genetik-biyolojik yatkınlıklar, psikiyatrik bozukluklar, yaşam şartlarının zorluğu, sosyal desteklerin yetersizliği ile ilişkilidir. Kadınlar özkıyım girişiminde daha fazla bulunsa da, tamamlanmış özkıyım davranışında ise erkeklerin oranı kadınlara kıyasla daha fazladır (1).

Hollywood'un ünlü aktörü Robin Williams'ın ası yoluyla intiharı ise bu konunun yeniden mercek altına alınmasını sağlamıştır. Bu ölüm tarzı sanıldığı gibi filozofik ya da derin anlamlar taşımaz. Duygusal labilite ve depresif duygudurumla birlikte bulunan çaresizlik ve umutsuzluk durumları ile bağlantılıdır (3). Yakın çevresinin “O son zamanlarında şiddetli depresyon ile mücadeledeydi” sözleri, aktörün nasıl bir hastalığın pençesinde olduğunu gözler önüne sererken, aktörün kendisinin de kamuoyu ile paylaştığı alkol ve madde bağımlılığı ve defalarca rehabilitasyon merkezlerine yatışı, duygudurum bozuklukları ile bağımlılıklar arasındaki yakın ilişkiyi ve trajik sonuçlarını yeniden kanıtlamıştır. Kişide Depresyon ile birlikte Alkol Madde Bağımlılığı'nın varlığı ise tedavi direncinin en önemli nedenidir (1). Özkıyım ile ölenlerin % 60 kadarı alkol ya da madde etkisindedir (4). Alkol ve kokain gibi uyuşturucular depresyon hastaları tarafından “iyi hissetmek” için kullanılır. Bu maddeler ruh acısı içindeki hastalar için kısa vadeli kaçışlardır.

Çoğu mental hastalık gibi depresyon da yavaş belirtilerle başlar. Sosyal içe çekilme ve ilgi kaybı, iş sosyal yaşam veya aile yaşamında eski verimliliğin olmaması, işlevsellik kaybı, dikkat, hafıza ve konuşmada açıklanamayan problemler, apati, kimi zaman gerçek dışı yaşantılar, alışılmadık inanışlar anxiyete ve

İletişim Bilgileri

Sorumlu Yazar: Aynil Yenel

Yazışma Adresi: Park15 Muayenehaneleri - Koşuyolu, Kadıköy, İstanbul

Tel: 0505 712 43 74

E-posta: aynilyenel@hotmail.com

Makale Gönderi: 30.04.2014 / **Kabul:** 01.09.2014

korku, anlamsız davranışlar, uyku ve iştah değişimleri, duygulanımda ani değişimler ve suçluluk duyguları gibi belirtilerin birkaçı bir arada ise mutlaka bir profesyonel destek alınması gerekir (5). Ruhsal hastalıklar, basite indirgenemeyecek biyolojik genetik temelli beyin hastalıklarıdır ve mutlaka bilimsel yaklaşımlarla tedavi edilmeleri gerekir. Tedavi edilmezlerse kanser ya da kalp hastalıkları kadar fatal seyirli olabilirler. Umutsuzluk ve çaresizlik duyguları ile boğuşan depresyon hastaları için bu hastalık bir “son” değildir, tedavi edilirse şifa bulur fakat özkıyım bir son noktadır. Toplum sağlığı açısından insanları akıl hastalıkları konusunda bilgilendirmek, yardım ve tedaviye kolay ulaşmaları konusunda eğitmek önemlidir. Yavaş başlayan birtakım erken belirtilerin farkedilip erken tedavi edilmesi, şiddetli hastalıkları önleyebilir. Medikasyonla birlikte hastaya uygulanacak Kognitif Davranış Terapisi iyileşmeyi hızlandırır.

Yoğun bir ruhsal acı içindeki Robin Williams’ın trajik ölümü, toplumun dikkatini ruh sağlığı üzerine çekmiştir. Erken alınacak önlemlerle bu tip trajediler önlenabilir. Bir ruh sağlığı profesyoneli olarak aktörün bu beklenmedik ölümünün toplumsal farkındalık açısından öğretici olabilmesini umud ediyorum.

KAYNAKLAR

1. Overholser JC, Braden A, Dieter L. J. Clin Psychol. Understanding suicide risk: identification of high-risk groups during high-risk times. 2012 Mar; 68(3):349-61. doi: 10.1002/jclp.20859. Epub 2011 Dec.
2. http://www.who.int/mental_health/prevention/suicide_rates/en/ Suicide rates per 100,000 by country, year and sex.
3. <http://www.scientificamerican.com/report/genius-suicide-and-mental-illness-insights-into-a-deep-connection>.
4. Jakubczyk A, Klimkiewicz A, Krasowska A, Kopera M, Slawinska-Ceran A, Brower KJ, Wojnar M. History of sexual abuse and suicide attempts in alcohol-dependent patients. Child Abuse Negl. 2014 Jul 2. pii: S0145-2134(14)00223-3. doi: 10.1016/j.chiabu.2014.06.010. [Epub ahead of print].
5. <http://www.psychiatry.org/mental-health/more-topics/warning-signs-of-mental-illness>.